

Mere natur på bedriften - bedre biologisk balance, færre skadedyr D6

Erfaringer med rådgivning om naturpleje hos økologer

Sammendrag

Mere natur på bedriften, ja tak. Økologer vil gerne skabe en mangfoldighed af liv og levesteder på deres bedrift. Erfaringerne med rådgivningen viser at der skal tre ting til for at komme i gang: Fokus på natur – der gør landmænd opmærksomme på at de ved små tiltag kan skabe mere natur. Viden om hvordan, hvor og hvilke tiltag der skal til. Og så skal det være nemt – både at etablere og den efterfølgende pleje.

Fokus på natur

Flere dyre- og fuglearter tilknyttet agerlandet er gået stærkt tilbage gennem de sidste mange år. Ændringer som f.eks. sammenlægning af marker og mindre variation i afgrødevalget har gjort at levebetingelserne for f.eks. harer, agerhøns ikke længere er der. Fokus på dette har gjort det klart, hvad der mangler i agerlandet. Nemlig føde, redeskjul, vinterdække osv. Når vi ved hvad der mangler, kan der gøres en indsats for, at disse levebetingelser kan komme igen. Fokus på natur i og omkring dyrkningsfladerne og hvordan det kan etableres, så det er i overensstemmelse med resten af driften på gården er vigtig for udbredelsen af naturtiltag på bedrifterne.

Viden om naturtiltag giver ejerskab

De bedste naturtiltag laves der, hvor der er skabt ejerskab. For at der kommer ejerskab skal der skabes en forståelse for de tiltag, der laves på bedriften. Tiltagene er ikke tilfældige og de kommer ikke af sig selv. De skal plejes løbende. Det hjælper ikke at bruge mange penge, hvis de tiltag der bliver sat i værk ikke vedligeholdes og hænger sammen så de dækker de levebetingelser der er nødvendige. Der skal derfor både en praktisk og en teoretisk viden til for at opnå det bedste resultat og opretholde ejerskabet.

Den praktiske viden fortæller hvordan tiltagene anlægges, hvor, hvad og hvornår og den teoretiske viden forklarer hvad der sker, hvis f.eks. insektvolden ikke bliver plejet det første år. Hvilken betydning har det at der ikke bliver lavet en naturstribet? Fuldstændig som du ved hvad der sker, hvis koen ikke får de vitaminer den skal have eller hvis planten ikke får vand.

Det skal være nemt

- at gå i gang. Dem der har prøvet at etablere naturtiltag har haft mange gode oplevelser med det. Også selvom de til at begynde med synes det lidt besværligt. De blev bl.a. mere opmærksomme på insekt- og dyreliv. De fik mange henvendelser fra forbipasserende og så var det nemt. Nemmere end de troede det ville være. Græsbræmmer, gødningsfriezoner, nedsat udsædsmængde, insektvolde, barjordsstriber og naturstriber er nogle af de tiltag, der har stor effekt og kan laves uden de store omkostninger og uden at miste enkeltbetaling. Før etableringen af naturtiltag startes skal der tages højde for den eksisterende natur og hvilke dyr der er mulighed for at tilgodese, så hele deres livscyklus er taget i betragtning og den eksisterende natur udnyttes bedst muligt. Men når det er sagt, så er det faktisk ret nemt. Det handler om struktur og variation.

Hvad holder landmanden tilbage?

Hvad holder så den økologiske landmand tilbage? Bekymring for sanktioner på tilskud, manglende udbytte, om deres maskiner er små nok til f.eks. naturstriben, penge, tid, ukrudt eller viden? Der kan være mange gode grunde, men ingen af de nævnte grunde er et problem. Vi ved hvad der skal til, det er bare at komme i gang. Mere natur på bedriften, ja tak. Når du går herfra har du fokus på natur, viden om hvordan og hvorfor og ved at det er nemt. Det er jo lige de tre ting, der skal til for at komme i gang. Nogle har etableret det i går – det skal du da også i morgen!

